

Bijlage 4: beschrijving van maatregelen per gebied in de provincie Noord-Holland

ALGEMEEN

Provincie Noord-Holland heeft eind 2023 de Roadmap: 'Reductie stikstofdepositie industriële piekbelasters Noord-Holland' laten opstellen¹. Op basis van deze roadmap is de prognose dat de Noord-Hollandse industriële piekbelasters slagen in het reduceren van stikstofemissies en zodoende in het reduceren van hun stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden:

- De prognose van de gezamenlijke reductie van stikstofoxiden bedraagt in 2025 25% en in 2030 45%.
- De prognose van de gezamenlijke reductie van ammoniak bedraagt in 2025 61% en in 2030 82%.
- De prognose van de gezamenlijke reductie van stikstofdepositie als gevolg van deze bedrijven ter plaatse van Noord-Hollandse Natura 2000-bedrijven bedraagt in 2025 35% en in 2030 62%.

Naast de roadmap voor industriële piekbelasters hebben provincie Noord-Holland, LTO Noord, het Hollands Agrarisch Jongeren Kontakt (HAJK) en Biologisch Noord-Holland (Bio NH) op 14 juli 2025 een gezamenlijke overeenkomst² ondertekend om uiterlijk in 2035 een generieke stikstofreductie van 30 % te realiseren³. In de overeenkomst is ook opgenomen dat de provincie Noord-Holland een programmatische aanpak gaat ontwikkelen voor een aanpak van de stikstofproblematiek.

Op 14 oktober 2025 is de Realisatiestrategie Natuurnetwerk Nederland (NNN) door gedeputeerde staten van Noord-Holland vastgesteld⁴. Hoewel NNN niet zozeer gericht is op het realiseren van instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden is de afronding van het NNN een belangrijke randvoorwaarde voor natuurherstel, ook in de Natura 2000 gebieden. Om die reden wordt de NNN-realiseratie gezien als onlosmakelijk onderdeel van de 'programmatische aanpak stikstof en natuurherstel'⁵.

In het kader van NNN zijn focusgebieden aangewezen. Dit zijn natuurgebieden met kwetsbare, stikstofgevoelige natuur waar de uitvoering hoge prioriteit wordt gegeven. Hier zal de provincie de regie nemen om het NNN projectmatig en binnen vooraf vastgestelde termijnen te realiseren. Daarmee draagt de NNN-realiseratie bij aan natuurherstel als belangrijk onderdeel van de programmatische aanpak stikstof en natuurherstel.

De programmatische aanpak stikstof en natuurherstel wordt momenteel ontwikkeld door Noord-Holland. De aanpak bestaat uit 3 pijlers: (1) generieke geborgde emissiereductie, (2) gebiedsgerichte geborgde emissiereductie en (3) geborgd natuurherstel. De pijlers dragen bij aan stikstofreductie en geborgd natuurherstel. Het streven is de programmatische aanpak stikstof en natuurherstel in 2026 vast te stellen en te verankeren.

Naast de provinciale initiatieven zijn landelijke maatregelen in gang gezet die zorgen voor vermindering van stikstofuitstoot, zoals de LBV en LBV plus regeling⁶. Europese regelgeving zorgt ervoor dat de derogatienorm verlaagd wordt en er vanaf 1 januari 2026 nog maar 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare per jaar gebruikt mag worden.⁷

In de diverse Natura 2000-gebieden zijn en worden verschillende maatregelen getroffen. Voor elk Natura 2000-gebied is een beheerplan opgesteld waarin instandhoudingsdoelstellingen worden beschreven en welke maatregelen nodig zijn om de natuurdoelen voor dat gebied te halen. De beheerplannen zijn te raadplegen op de website van de provincie.⁸ Een deel van de maatregelen wordt doorlopend uitgevoerd. Diverse maatregelen zijn al uitgevoerd in het kader van de gebiedsanalyses behorend bij het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Deze analyses hebben hun

¹ <https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/Roadmap%20reductie%20stikstof%20industriële%20piekbelasters%20Noord%20Holland.pdf>

² https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/Landelijk_gebied/ondertekende%20overeenkomst%20stikstofreductie%20en%20natuurherstel.pdf

³ https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2025/Juli_2025/Provincie_en_agrariers_slaan_handen_in_een_voor_stikstofaanpak_en_natuurherstel#:~:text=Aansluiting%20op%20landelijk%20stikstofbeleid,Download%20hier%20de%20getekende%20overeenkomst.

⁴ [https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/Natuur/Realisatiestrategie%20Natuurnetwerk%20Nederland%20\(NNN\)%202025.pdf](https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/Natuur/Realisatiestrategie%20Natuurnetwerk%20Nederland%20(NNN)%202025.pdf)

⁵ Zie ook het schema op pagina 9 van de Realisatiestrategie NNN.

⁶ <https://www.rekenkamer.nl/actueel/nieuws/2025/05/21/regeling-voor-piekbelasters-veehouderij-lvb-plus-zorgt-voor-grootste-stikstofvermindering>

⁷ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/mest/derogatie#derogatie-vanaf-2024>

⁸ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen

waarde ondanks het vervallen van het PAS niet verloren en de uitvoering van de maatregelen is destijds dan ook conform de gebiedsanalyses en de afspraken met de Terreinbeherende Organisaties (TBO) voortgezet en uitgevoerd.

Voor 1 april 2023 zijn op grond van het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) de concept natuurdoelanalyses (NDA's) opgesteld. De NDA's van 'Polder Westzaan, 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder' en 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' zijn naar aanleiding van het advies van de Ecologische Autoriteit beperkt aangepast en eind december 2023 definitief vastgesteld. De definitieve NDA's zijn te vinden op de website van de provincie.⁹ De NDA's zijn een ecologische beschouwing en geven de stand van zaken in het natuurgebied weer. Daarnaast geven de NDA's richting aan maatregelen voor robuust systeemherstel en overlevingsmaatregelen waarmee de natuurwaarden behouden blijven in de periode dat de systeemherstelmaatregelen worden uitgevoerd en systeemherstel tot ontwikkeling komt. In de NDA's zelf worden geen keuzes gemaakt welke maatregelen uitgevoerd gaan worden en het zijn geen passende beoordelingen.

De maatregelen die nodig zijn, zijn beschreven in de beheerplannen. De maatregelen die worden uitgevoerd, zijn beschreven de uitvoeringsprogramma's natuur. In het Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030¹⁰ is beschreven welke maatregelen de komende jaren gefinancierd en uitgevoerd gaan worden. De diverse TBO's voeren de maatregelen in de gebieden uit. Hiervoor wordt 100% subsidie¹¹ verstrekt. De TBO's dienen jaarlijks een rapportage in over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen. Ook vindt er jaarlijks een veldbezoek plaats in de gebieden vanuit het Programma Natuur.

Daarnaast worden in opdracht van de Provincie Noord-Holland diverse extra herstelmaatregelen in het kader van het Programma Natuur uitgevoerd.

Wij gebruiken het rapport 'Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats'¹² voor het bepalen van herstelmaatregelen die in een gebied genomen kunnen worden om de negatieve effecten van stikstof te verminderen of teniet te doen. Zo maken wij gebruik van de best beschikbare kennis over de invloed van stikstof op natuur en de effectiviteit van natuurherstelmaatregelen. Vervolgens doen wij in de gebieden vooronderzoek vooraf aan het toepassen van herstelmaatregelen.

Hieronder wordt per gebied inzichtelijk gemaakt welke maatregelen worden getroffen. Waar mogelijk wordt ook indicatief aangegeven welke maatregelen nog gepland staan of mogelijk nog in de planning worden opgenomen. Er worden eenmalige en cyclische maatregelen genomen en de maatregelen naar de toekomst worden nog als indicatief aangeduid. Een aantal maatregelen kan nog enigszins wijzigen. Ook inzichten tijdens uitvoering kunnen vervolgens nog leiden tot wijzigingen hoe een maatregel daadwerkelijk uitgevoerd zal worden.

⁹ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Landelijk_gebied/Natuurdoelanalyses

¹⁰ https://www.noordholland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Documenten/Uitvoeringsprogramma_Natuur_provincie_Noord_Holland_2024_2030

¹¹ [https://www.noordholland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/N/Natuurherstelmaatregelen_2022_subsidie#~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%2D%20\(het%20subsidieplafond\)%20beschikbaar](https://www.noordholland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/N/Natuurherstelmaatregelen_2022_subsidie#~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%2D%20(het%20subsidieplafond)%20beschikbaar)

¹² [Herstelstrategieën | natura 2000](#)

POLDER WESTZAAN

Het Natura 2000-beheerplan voor 'Polder Westzaan' is op 21 september 2023 in werking getreden en is geldig tot en met 20 september 2029.

Het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan' is 1,057 ha groot.

AERIUS-Monitor

Uit AERIUS-Monitor 2025 blijkt dat in dit gebied sprake is van een blijvende dalende trend van stikstofdepositie.

Afbeelding uit: AERIUS-Monitor 2025

Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030 worden in het gebied 'Polder Westzaan' de volgende maatregelen getroffen:

ID	Maatregel	Hoeveelheid	Ten behoeve van instandhoudingsdoel	Type maatregel
Maatregelen gericht op functionele verweving of juist scheiding van functies, passend bij het robuuste watersysteem. Dit is name een heroverweging van te intensief agrarisch gebruik in delen van het gebied waar robuust natuurherstel hoofddoelen zijn				
97	Zonering varen t.b.v. verbetering waterkwaliteit: verkenning, verwerving draagvlak en treffen van maatregelen als drijfbalken	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
Maatregelen gericht op robuuste watersystemen voor natuur in (kansrijke) delen van het gebied, in combinatie met een efficiënte compartimentering en natuurgericht peilbeheer en maatregelen om historische belasting weg te werken				
98	Hydrologische herstelmaatregelen om waterbeheer beter af te stemmen op natuurdoelen	150 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), rietzanger (A295)	Systeemherstel
99	Optimalisatie waterbeheer ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
100	Monitoring effecten van waterkwaliteitsmaatregelen en bijsturen	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel

ID	Maatregel	Hoeveelheid	Ten behoeve van instandhoudingsdoel	Type maatregel
101	Oeverbescherming inclusief raster tegen vee en ganzen ten behoeve waterkwaliteit en rietherstel	20 km	Ruiten en zomen (H6430B), rietzanger (A295)	Systeemherstel
Maatregelen gericht op robuuste arealen verlandingsvegetaties met variatie in ontwikkelingsstadium en een goede ruinsamenhang				
102	Afvoer van historische maaiselopslag (tegengaan verruiging en vermindering schuilplekken predatoren) t.b.v. ontwikkeling van (veenmos)rietland	6 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B)	Overlevings
103	Extensivering schouw op begroeiing door opstellen slootbeheerplan	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
104	Graven en schonen rietkraagslootjes t.b.v. nathouden veenmosrietlanden en het weren van vee	5000 m3	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten en zomen (H6430B)	Overlevings
105	Uitvoeren schouw en (handmatig) verwijderen opslag zoals appelbes, berk en grauwe wilg (hele gebied m.u.v. Noorderveen)	15 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), hoogveenbossen (H91D0)	Overlevings
106	Plangebied 1: herstel over te nemen percelen van Vogelbescherming, onderzoek en maatregelen om ontwikkeling richting HB-type in gang te zetten	10 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), ruigten en zomen (H6430B), Noordse woelmuis (H1340*)	Systeemherstel
107	Plangebied 2: herstel waterhuishouding over te nemen percelen van Vogelbescherming	10 ha	Ruigten en zomen (H6430B), Noordse woelmuis (H1340*)	Systeemherstel
108	Onderzoek naar voorkomen oeverafslag en evaluatie getroffen maatregelen oeverherstel Laag-Holland, en tegelijkertijd aanpakken met nieuwe (type) schoeiing	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel

Extra (herstel)maatregelen

Er wordt ook voorzien in extra (herstel)maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied Polder Westzaan bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: herfstmaaien, oeverbescherming, ondiep plaggen, opslag verwijderen, oeverbescherming en -beschoeiing en afvoer oude maaiselhopen. Vanuit het Programma Natuur worden hydrologische maatregelen voorzien zoals graven aanleg watergangen en greppels, uitdiepen bestaande greppels, greppelbuizen en zinkers, in- en uitlaten maken, herstel/ophogen kades, vervangen bosmanmolens en pompen en worden de mogelijkheden voor meer structurele maatregelen voor het systeemherstel onderzocht.

Evaluatie beheerplan

In de evaluatie van het beheerplan van 'Polder Westzaan 2016-2022'¹³ opgesteld door Sweco wordt voor het habitattypen H7140B geconcludeerd dat de recente uitvoering van maatregelen naar verwachting leidt tot kwaliteitsverbetering en mogelijk ook tot een toename van het oppervlak veenmosrietland. Het Natura 2000 beheerplan 'Polder Westzaan 2023-2029' voorziet in verdere maatregelen.

Gebiedsproces Polder Westzaan

Het gebiedsproces is in 2021 gestart om toe te werken naar een toekomstvisie voor Polder Westzaan in 2040. Dit gebiedsproces is vastgesteld door de provincie en gemeente Zaanstad. De

¹³ <https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/NL21-648800269-9989%20Polder%20Westzaan.pdf>

visie beschrijft hoe de komende 20 jaar omgegaan wordt met de uitdagingen in de polder op het gebied van landbouw, natuur, water en recreatie. Medeontwikkelaars zijn Platform Zaanse Veenweiden, Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO), Agrarische natuurvereniging Water, Land en Dijken (WLD), Staatsbosbeheer (SBB) en het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Op 29 januari 2025 hebben de betrokken partijen een samenwerkingsverklaring ondertekend. Om de plannen uit de gebiedsvisie concreet te maken is een uitvoeringsstrategie gemaakt met ruim 30 projecten. Een aantal van deze projecten is al in gang gezet. De focus ligt onder andere op de aanpak veenmosrietlanden. Dit project geeft meer inzicht in de stand van zaken en kijkt naar welke maatregelen er nodig zijn. Een ander belangrijk project is de mogelijke verbrakking van de polder.

WORMER- EN JISPERVELD EN KALVERPOLDER

Het Natura 2000-beheerplan voor 'Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder' is op 21 september 2023 vastgesteld en is geldig tot en met 20 september 2029.

AERIUS-Monitor

Uit AERIUS-Monitor 2025 blijkt dat in dit gebied sprake is van een blijvende dalende trend van stikstofdepositie.

Afbeelding uit: AERIUS-Monitor 2025

Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030 worden in 'Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder' de volgende maatregelen getroffen:

ID	Maatregel	Hoeveelheid	Ten behoeve van instandhoudingsdoel	Type maatregel
Maatregelen gericht op functionele verweving of juist scheiding van functies, passend bij het robuuste watersysteem. Dit betekent een heroverweging van te intensief agrarisch gebruik in delen van het gebied waar robuust natuurherstel hoofddoel is				
81	Zonering varen t.b.v. verbetering waterkwaliteit: verkenning, verwerving draagvlak en treffen van maatregelen als drijfbalken	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
Maatregelen gericht op robuuste watersystemen voor natuur in (kansrijke) delen van het gebied, in combinatie met een efficiënte compartimentering en natuurgericht peilbeheer en maatregelen om historische belasting weg te werken				
82	Waterhuishoudkundige maatregelen: opzetten grondwaterpeil i.c.m. detailwaterhuishouding verbeteren	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten- en zomen (H6430B), smient (A050), slobeend (A056), kemphaan (A151), roerdomp (A021), grutto (A156)	Systeemherstel
83	Pilot innovatie tegengaan afslag/afkalving met biobased constructies die rietgroei stimuleren.	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten- en zomen (H6430B)	Systeemherstel

ID	Maatregel	Hoeveelheid	Ten behoeve van instandhoudingsdoel	Type maatregel
84	Aanleg oeververdediging	12,5 km	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten- en zomen (H6430B)	Systeemherstel
85	Optimalisatie waterbeheer ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
86	Watersysteemingrepen ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
87	Monitoring effecten van waterkwaliteitsmaatregelen en bijsturen	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
88	Hydrologische herstelmaatregelen om waterbeheer beter af te stemmen op natuurdoelen Kalverpolder	21 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), ruigten- en zomen (H6430B), rietzanger (A295)	Systeemherstel
Maatregelen gericht op robuuste arealen verlandingsvegetaties met variatie in ontwikkelingsstadium en een goede ruimt samenhang				
89	Impuls veenmosrietlanden WJV	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), ruigten en zomen (H6430B)	Overlevings
90	Aankoop ontbrekende schakel kritisch habitatype (moerasheide)	0,29 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B)	Systeemherstel
91	Impuls veenmosrietlanden Kalverpolder	7 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B)	Overlevings
92	Extensivering schouw op begroeiing door opstellen slootbeheerplan	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
Overige maatregelen				
93	Uitvoeren maatregelen duurzaam beheer (herstel beheerkade en toegangsweg Schaalsmeerdijk)	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten- en zomen (H6430B)	Overlevings
94	Aanpak invasieve soorten (o.a. appelbes, cranberry, Aziatische duizendknopen, late guldenroede, gele maskerbloem, reuze bereklauw) en nabeheer	N.t.b.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten- en zomen (H6430B)	Overlevings
95	Aanpak invasieve soorten particulariseren binnen N2000, inventariseren en oppakken op perceelniveau	N.t.b.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), ruigten- en zomen (H6430B)	Overlevings
Onderzoeken en verkenningen				
96	Onderzoek naar niet verlanden petgaten/ randvoorwaarden verlandingsreeks	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B)	Systeemherstel

Extra (herstel)maatregelen

In 'Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder' gaat het om H7140B (Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)). De volgende maatregelen zijn getroffen: het verwijderen van struweel en opslag inclusief cranberry wordt jaarlijks uitgevoerd. Het uitgraven van petgaten en het plaggen op 0,1 meter, 0,75 meter, 0,5 en 0,2 meter diep is eenmalig uitgevoerd. In verbost veenmosrietland is berkenopslag verwijderd.

Er wordt ook voorzien in extra (herstel)maatregelen. Voor 'Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder' bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: Opslag verwijderen uit moerasheide, bescherming oevers uitgevoerde LIFE maatregelen, herfstmaaien.

Evaluatie beheerplan

In de evaluatie van het beheerplan van 'Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder 2016-2022'¹⁴ opgesteld door Sweco wordt geconcludeerd dat veel maatregelen uit het beheerplan helemaal of deels uitgevoerd zijn of worden uitgevoerd. De effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen is nog niet compleet in beeld, maar van maatregelen als plaggen, het verwijderen cranberry en het creëren van leefgebied voor roerdomp is duidelijk dat ze een positief effect hebben. Het Natura 2000 beheerplan 'Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder 2023-2029' voorziet in verdere maatregelen.

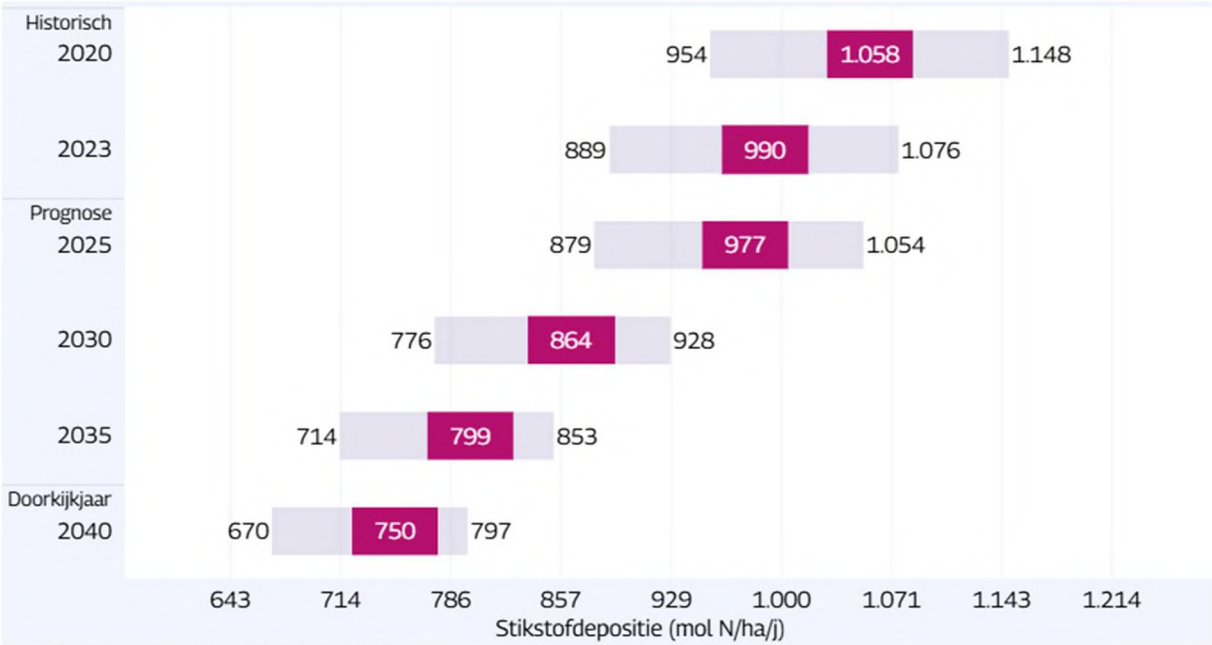
¹⁴ <https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/Evaluatie%20Natura%202000%20beheerplan%20Wormer-%20en%20Jisperveld%20en%20Kalverpolder.pdf>

ILPERVELD, OOSTZANERVELD, VARKENSLAND en TWISKE

Het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske' is 2.553 ha groot. Uit

AERIUS-Monitor

AERIUS-Monitor 2025 blijkt dat in dit gebied sprake is van een blijvende dalende trend van stikstofdepositie.

Afbeelding uit: AERIUS-Monitor 2025

Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur 2024-2030 worden in het gebied 'Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske' de volgende maatregelen getroffen:

ID	Maatregel	Hoeveelheid	Ten behoeve van instandhoudingsdoel	Type maatregel
Maatregelen gericht op functionele verweving of juist scheiding van functies, passend bij het robuuste watersysteem. Dit is name een heroverweging van te intensief agrarisch gebruik in delen van het gebied waar robuust natuurherstel hoofddoels zijn				
109	Zonering varen t.b.v. verbetering waterkwaliteit: verkenning, verwerving draagvlak en treffen van maatregelen als drijfbalken	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), kranswierwateren (H3140), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
Maatregelen gericht op robuuste watersystemen voor natuur in (kansrijke) delen van het gebied, in combinatie met een efficiënte compartimentering en natuurgericht peilbeheer en maatregelen om historische belasting weg te werken				
110	Optimalisatie waterbeheer ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), kranswierwateren (H3140), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
111	Watersysteemingrepen ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), Vochtige heiden (H4010B), Kranswierwateren (H3140), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel

ID	Maatregel	Hoeveelheid	Ten behoeve van instandhoudingsdoel	Type maatregel
112	Monitoring effecten van waterkwaliteitsmaatregelen en bijsturen	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), kranwierwateren (H3140), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
113	Oeverbescherming inclusief raster tegen vee en ganzen tbv waterkwaliteit en rietontwikkeling	20 km	Ruigten en zomen (H6430B), rietzanger (A295)	Systeemherstel
114	Hydrologische herstelmaatregelen om waterbeheer beter af te stemmen op natuurdoelen	34 ha	Ruigten en zomen (H6430B), rietzanger (A295)	Systeemherstel
115	Hydrologische isolatie Varkensland en Oostzanerveld t.b.v. verbetering waterkwaliteit	13 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B)	Systeemherstel
116	Oeverbeschoeiing plaatsen op diverse plekken in het Ilperveld ter voorkoming van uitspoeling en afkalving oevers	7,2 km	Overgangs- en trilvenen (H7140B), kranwierwateren (H3140)	Systeemherstel
117	Vernatten/water vasthouden op percelen in het noorden van het Ilperveld	100 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), noordse woelmuis, watersnip, grutto, snor, rietzanger, roerdomp, bruine kiekendief	Systeemherstel
118	Doorvaarbare waterschermen i.v.m. isolatie Ilperveld van boezemwater	3 stuks	Overgangs- en trilvenen (H7140B), ruigte- en zomen (H6430B), kranwierwateren (H3140)	Systeemherstel
119	Vernatten t.b.v. behoud bestaand rietland en ontwikkeling van nieuw riet op huidig grasland, en t.b.v. beperking predatie door vos	20 ha	Bruine kiekendief (A081), snor (A292), rietzanger (A295)	Systeemherstel
120	Maatregelen verbeteren waterkwaliteit Twiske	2,3 ha	Kranwierwateren (H3140)	Systeemherstel

Maatregelen gericht op robuuste arealen verlandingsvegetaties met variatie in ontwikkelingsstadium en een goede ruimte samenhang

121	Extensivering schouw op begroeiing door opstellen slootbeheerplan	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige heiden (H4010B), kranwierwateren (H3140), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Systeemherstel
122	Afvoer van historische maaiselopslag (tegengaan verzuuring en vermindering schuilplekken predatoren) t.b.v. ontwikkeling van (veenmos)rietland	4 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149)	Overlevings
123	Plaggen van veenmosrietlanden in het Ilperveld waar een dominantie is van pijpenstrootje	1,5 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B) Noordse woelmuis (H1340), watersnip (A153), snor (A292), rietzanger (A295), roerdomp (A021), bruine kiekendief (A081)	Overlevings
124	Omvormingsbeheer verlande sloten naar veenmosrietland in de komende 10 jaar	10 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B), vochtige Heiden (H4010B), ruigten en zomen (H6430B)	Overlevings
125	Investering duurzaam beheer veenmosrietlanden Ilperveld	N.v.t.	Overgangs- en trilvenen (H7140B)	Systeemherstel
126	Ontwikkeling (uitbreiding en kwaliteitsverbetering) van veenmosrietlanden en nat schraalland, en graven van petgaten	1,4 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B)	Overlevings

127	Ruigte en opslag verwijderen na pachtruil	5 ha	Overgangs- en trilvenen (H7140B)	Overlevings
Overige maatregelen				
128	Exotenbestrijding cranberry, Amerikaanse vogelkers en appelbes voor komende 10 jaar	N.v.t.		Overlevings
129	Nabeheer plaglocaties: verwijderen cranberry en andere ongewenste soorten	11,3 ha	Veenmosrietlanden (H7140B) Snor (A292), Rietzanger (A295)	Overlevings
130	Grondruil, bomen/opslag verwijderen, appelbes verwijderen, eventueel plagen, nabeheer	6 ha	Vochtige heiden (H4010B)	Overlevings
131	Strooisel verwijderen	7,8 ha	Ruigten en zomen (H6430B)	Overlevings
132	Gefaseerd maaien en afvoeren	7,8 ha	Ruigten en zomen (H6430B)	Overlevings

Extra (herstel)maatregelen

Er wordt ook voorzien in extra (herstel)maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske' bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: nabeheer plaglocaties, herfstmaaien, hydrologische isolatie, extra maaien aangrenzend aan veenmosrietland, verwijderen opslag, oeverbescherming, ondiep plagen, baggeren, nabeheer cranberryveld, opslag verwijderen ten behoeve van moerasvogels in het Twiske en hydrologische maatregelen in Varkensland.

Evaluatie beheerplan

In de evaluatie van het beheerplan van 'Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske 2016-2022'¹⁵ opgesteld door Sweco wordt voor het habitatype H4010B geconcludeerd dat de uitgevoerde maatregelen waarschijnlijk op korte termijn leiden tot verbetering van de kwaliteit en mogelijk ook tot uitbreiding van het oppervlak H4010B. Voortzetting van deze maatregelen in de tweede beheerplanperiode is noodzakelijk.

Dit is opgenomen in het Natura 2000 beheerplan 'Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske 2023-2029'.

¹⁵ <https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/Evaluatie%20N2000%20beheerplan%20IVOT.pdf>